

**Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Навчально-науковий інститут педагогічної освіти, соціальної роботи і
мистецтва**

Кафедра дошкільної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Основи викладання курсу «Теоретичні та методичні основи формування
елементарних математичних уявлень»**

Освітня програма «Дошкільна та початкова освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

м. Черкаси – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи викладання курсу «Теоретичні та методичні основи формування елементарних математичних уявлень»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Викладач (-і)	Гнезділова Кіра Миколаївна
E-mail викладача	kiragnez@gmail.com
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Курс спрямований на формування у майбутніх фахівців необхідних компетентностей (фахових і загальних) задля викладання ними в якості викладача вищої школи навчальної дисципліни «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дошкільників» для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Зміст практичних занять спрямований на теоретичну та практичну підготовку студентів до проведення занять у закладах вищої освіти; набуття студентами системи теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для побудови освітнього процесу з урахуванням специфіки професійної діяльності майбутніх фахівців – вихователів ЗДО, а також особливостей викладання дисципліни «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дошкільників».</p> <p>Навчальний матеріал дисципліни «Основи викладання курсу «Теоретичні та методичні основи формування елементарних математичних уявлень»» ґрунтується на класичних та сучасних наукових дослідженнях у галузі педагогіки вищої школи, дошкільної педагогіки, методики навчання математики та є складовою частиною дисциплін циклу дисциплін професійної підготовки.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета викладання дисципліни «Основи викладання курсу «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень» полягає у формуванні необхідних компетентностей задля викладання ними в якості викладача вищої школи навчальної дисципліни «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дошкільників» для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта на основі узагальнення та систематизування вже відомих знань та умінь з педагогіки вищої школи, теорії та методики формування елементарних математичних уявлень, психологічних проблем у вищій школі, математики; підготовки магістрантів до проведення занять з дисципліни «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень» у закладах вищої освіти для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта з використанням різноманітних форм, методів і засобів, зокрема ІКТ.</p> <p>Цілі: оволодіння студентами знаннями щодо специфіки викладання математичного матеріалу студентам спеціальності 012 Дошкільна освіта, зокрема теорію множин, лічбу, натуральний ряд чисел та ін.; особливості організації освітнього процесу у вищій школі, зокрема проведення лекцій, семінарських і лабораторних занять, а також організації самостійної роботи студентів з курсу «Теорія та методика ФЕМУ у дошкільників»; сучасних інноваційних технологій, які запроваджуються в освітній процес ЗВО, зокрема інформаційно-комунікаційних технологій; формування умінь розробляти план-конспекти заняття у вищій школі з курсу «Теорія та методика ФЕМУ у дошкільників» з використанням сучасних інноваційних технологій і програмних</p>	

продуктів; розробляти дидактичний матеріал для студентів.

4. Результати навчання (компетентності)

ПРН 1.3. Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби дошкільної та початкової освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики та корекції психофізичного розвитку дітей дошкільного та молодшого шкільного віку; види і зміст контролю за його перебігом.

ПРН 1.13. Володіти знаннями про організацію наукової, методичної та навчальної діяльності викладача вищої школи, вихователя закладу дошкільної освіти та вчителя початкової школи; умінями організовувати самостійну та науково-пошукову роботу студентів, навчально-пізнавальну та виховну діяльність дітей дошкільного та молодшого шкільного віку та студентів закладів вищої освіти.

ПРН 1.15. Знати про сучасні тенденції, закономірності розвитку технологій, методик педагогічних дисциплін; сучасні наукові, методологічні та педагогічні засади, на яких побудовані навчальні курси, предмети; методики підготовки та проведення навчального процесу у вищій школі та в ЗДО; особливості сучасних інноваційних технологій та методики їх втілення в навчальний процес.

ПРН 2.1. Володіти умінями і навичками забезпечення організації освітнього процесу в ЗДО з урахуванням принципів дошкільної освіти, зокрема дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії тощо.

ПРН 2.3. Надавати допомогу вихователям щодо вибору методик діагностування досягнень у розвитку дітей з різних розділів програм навчання та виховання. Аналізувати та оцінювати отримані результати, інтерпретувати та розробляти індивідуальні корекційно-розвивальні програми для дітей у нормі та з відхиленнями в психофізичному розвитку.

ПРН 2.4. Уміти визначити напрямок своєї діяльності, її конкретні цілі і завдання на кожному етапі навчальної, виховної роботи і передбачати кінцевий результат; володіти методами визначення ефективності заходів, спрямованих на підвищення якості навчально-виховної роботи; уміти проектувати власну педагогічну систему у професійній діяльності.

ПРН 2.6. Координувати організацію освітнього процесу в закладах освіти (ЗДО, ЗНЗ, ЗВО), створювати умови для розвитку, навчання і виховання дітей.

ПРН 2.16. Готовність до систематичного підвищення своєї професійно-педагогічної майстерності; володіти знаннями про способи професійного самовдосконалення; уміти усвідомлювати рівень власної діяльності, своїх здібностей, бачити причини недоліків у своїй роботі, в собі; володіти навичками самоудосконалення, уміти використовувати механізм самооцінки власних досягнень в дослідницькій діяльності.

ПРН 2.17. Управляти інноваційною діяльністю в системі дошкільної освіти: застосовувати процедуру проектування, моделювання та обґрунтування інновацій, розробляти програму апробації та експертизи, організувати реалізацію інновації; створювати умови для проведення експериментальної роботи.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
практичні	16
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний /
---------	---------------	------	---------------

		(рік навчання)	вибірковий		
2	012 Дошкільна освіта	перший	нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Теоретичні і методичні основи викладання курсу «Теорія та методика ФЕМУ у дошкільників»					
Тема 1. Основні положення викладання дисципліни «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дошкільників» у вищій школі	Лекція (вступна лекція до курсу), практичне заняття	[1,2,4,5,8-11]	2 год. (2 год. лекц., 2 год. практичне заняття) Опрацювати лекційний матеріал	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Теоретичні основи формування і розвитку математичних уявлень у дітей дошкільного віку. Зміст математичного розвитку дошкільників	Лекція, практичне заняття	[1,3,6,7,11-14]	6 год. (2 год. лекц., 4 год. практичне заняття) Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, виконати обов'язково завдання для самостійної роботи	10 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Особливості і методика формування кількісних і числових уявлень у дошкільників.	Лекція, практичне заняття	[1,3,6,7,11-14]	4 год. (2 год. лекц., 2 год. практичне заняття) Опрацювати лекційний	5 балів	До наступного заняття за розкладом

			матеріал, підготуватися до практичного заняття, виконати обов'язково		
Тема 4. Особливості і методика формування у дошкільників уявлення про розмір предметів, величин та їх вимірювання	Лекція, практичне заняття	[1,3,6,7,11-14]	4 год. (2 год. лекц., 2 год. практичне заняття) Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, виконати обов'язково	5 балів	
Тема 5. Особливості формування у дошкільників уявлень про форму предметів і геометричні фігури, просторових уявлень та уявлень про час	Лекція, практичне заняття	[1,3,6,7,11-14]	4 год. (2 год. лекц., 2 год. практичне заняття) Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, виконати обов'язково	5 балів	
Тема 6-7. Проектування процесу математичного розвитку дітей дошкільного віку у ДНЗ	Лекція, практичне заняття	[1,3,6,7,11-14] [1,2,4,5,8-	4 год. (2 год. лекц., 2 год. практичне заняття) Опрацюва	5 балів	До екзаменаційного заняття

Індивідуально-дослідне завдання		11]	ти лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, виконати обов'язково	15 балів	
---------------------------------	--	-----	---	----------	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу

Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
68-74		
60-67	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Вид контролю – екзамен

Максимальна оцінка – 100 балів (оцінка за екзамен – 50 балів; практичні заняття – 35 балів, індивідуально-дослідне завдання – 15 балів).

	Критерії	Бали
Виступ на практичному занятті	Студент чітко відповідає на поставлені запитання та обґрунтовує свою думку. Відповідь повна та ґрунтовна.	5
	Студент може доповісти основні положення проведеної роботи без глибокого аналізу, узагальнення матеріалу та підведення підсумків.	4
	Завдання виконано вчасно, його зміст є дублюванням відомих джерел інформації. Відсутня будь-яка аналітична обробка представленої інформації.	3
	Студент не орієнтується у змісті представленого матеріалу.	2
	Завдання не виконано.	1
Індивідуально-	Завдання виконано на високому теоретичному і практичному рівні. Зміст роботи має логічно завершено	5

	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="849 152 970 264">дослідження</td> <td data-bbox="970 152 1390 264">структуру. Студентом наведений практичний матеріал у вигляді прикладу проведення заняття у вищій школі з обраної тематики.</td> <td data-bbox="1390 152 1457 264"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="849 264 970 546"></td> <td data-bbox="970 264 1390 546">Завдання виконано на достатньому теоретичному і практичному рівні. Зміст роботи має логічно виважену структуру. Студентом наведений практичний матеріал у вигляді прикладу проведення заняття у вищій школі з обраної тематики. Проте робота має певні неточності у викладі матеріалу як теоретичного, так й практичного змісту.</td> <td data-bbox="1390 264 1457 546">1 2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="849 546 970 828"></td> <td data-bbox="970 546 1390 828">Завдання виконано на середньому рівні. В цілому зміст роботи має логічно виважену структуру. Студентом наведений практичний матеріал у вигляді прикладу проведення заняття у вищій школі з обраної тематики. Робота містить деякі помилки та неточності у викладі матеріалу як теоретичного, так й практичного змісту.</td> <td data-bbox="1390 546 1457 828">1 0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="849 828 970 1167"></td> <td data-bbox="970 828 1390 1167">Завдання виконано на задовільному рівні. Зміст роботи не можна охарактеризувати як такий, що містить логічно виважену структуру. Студентом частково наведений практичний матеріал у вигляді прикладу проведення заняття у вищій школі з обраної тематики. Робота містить серйозні помилки та неточності у викладі матеріалу як теоретичного, так й практичного змісту.</td> <td data-bbox="1390 828 1457 1167">8</td> </tr> <tr> <td data-bbox="849 1167 970 1227"></td> <td data-bbox="970 1167 1390 1227">Завдання не виконано або виконано частково</td> <td data-bbox="1390 1167 1457 1227">0</td> </tr> </table>	дослідження	структуру. Студентом наведений практичний матеріал у вигляді прикладу проведення заняття у вищій школі з обраної тематики.			Завдання виконано на достатньому теоретичному і практичному рівні. Зміст роботи має логічно виважену структуру. Студентом наведений практичний матеріал у вигляді прикладу проведення заняття у вищій школі з обраної тематики. Проте робота має певні неточності у викладі матеріалу як теоретичного, так й практичного змісту.	1 2		Завдання виконано на середньому рівні. В цілому зміст роботи має логічно виважену структуру. Студентом наведений практичний матеріал у вигляді прикладу проведення заняття у вищій школі з обраної тематики. Робота містить деякі помилки та неточності у викладі матеріалу як теоретичного, так й практичного змісту.	1 0		Завдання виконано на задовільному рівні. Зміст роботи не можна охарактеризувати як такий, що містить логічно виважену структуру. Студентом частково наведений практичний матеріал у вигляді прикладу проведення заняття у вищій школі з обраної тематики. Робота містить серйозні помилки та неточності у викладі матеріалу як теоретичного, так й практичного змісту.	8		Завдання не виконано або виконано частково	0
дослідження	структуру. Студентом наведений практичний матеріал у вигляді прикладу проведення заняття у вищій школі з обраної тематики.															
	Завдання виконано на достатньому теоретичному і практичному рівні. Зміст роботи має логічно виважену структуру. Студентом наведений практичний матеріал у вигляді прикладу проведення заняття у вищій школі з обраної тематики. Проте робота має певні неточності у викладі матеріалу як теоретичного, так й практичного змісту.	1 2														
	Завдання виконано на середньому рівні. В цілому зміст роботи має логічно виважену структуру. Студентом наведений практичний матеріал у вигляді прикладу проведення заняття у вищій школі з обраної тематики. Робота містить деякі помилки та неточності у викладі матеріалу як теоретичного, так й практичного змісту.	1 0														
	Завдання виконано на задовільному рівні. Зміст роботи не можна охарактеризувати як такий, що містить логічно виважену структуру. Студентом частково наведений практичний матеріал у вигляді прикладу проведення заняття у вищій школі з обраної тематики. Робота містить серйозні помилки та неточності у викладі матеріалу як теоретичного, так й практичного змісту.	8														
	Завдання не виконано або виконано частково	0														
Практичні заняття	<p>Практичні заняття проводяться з метою формування у магістрантів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. Оцінки за практичні заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.</p> <p>Максимальна оцінка за практичні заняття – 35 балів.</p>															
Індивідуально-дослідне завдання	<p>Індивідуально-дослідні завдання є обов'язковою складовою професійно-практичної підготовки майбутніх фахівців зі спеціальності 012 Дошкільна освіта.</p> <p>Виконане магістрантом індивідуально-дослідне завдання (ІНДЗ) повинно мати таку структуру: теоретична частина, практична частина (розробка), висновки, список використаних джерел, додатки (<u>за необхідністю</u>).</p> <p>У теоретичній частині необхідно навести перелік учених, які безпосередньо займалися цією проблематикою, висвітити основні положення, розкрити основні</p>															

	<p>поняття зі запропонованої теми. Зміст теоретичної частини має містити посилання на наукові джерела (наукові праці, зокрема монографії, статті, тези науково-практичних конференцій, автореферати, а також навчальні посібники, методичні розробки вихователів і методистів ЗДО, Інтернет-ресурси та ін.).</p> <p>Практична частина ІНДЗ має містити практичну розробку зі запропонованої магістранту теми з детальним її описом. Наприклад, якщо магістрантом наводиться план-конспект семінарського заняття, то необхідно зазначити тему з кусу «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень» (вибір здійснюється магістрантом довільно), мета заняття, очікувані результати, план заняття, список літератури, послідовність проведення заняття з вказуванням методів, прийомів, засобів і форм навчання.</p> <p>Список використаних джерел повинен відображати стан сучасного аналізу проблеми, тому бажано робити посилання на сучасну наукову літературу. Оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел виконується згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».</p> <p>Обсяг ІНДЗ повинен становити 10-12 сторінок машинописного тексту українською мовою. <i>Формат аркуша паперу:</i> А4, орієнтація книжна. <i>Поля:</i> верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, лівє – 25 мм, правє – 15 мм. <i>Шрифт:</i> Times New Roman 14. <i>Міжрядковий інтервал:</i> 1,5. <i>Відступ першого рядка (абзац):</i> 10 мм.</p> <p>Обсяг теоретичної частини повинен складати 1/3, а практична відповідно 2/3 від загального обсягу роботи.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Мінімальна кількість балів для допуску до іспиту – 30 балів: Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 60 балів: – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час практичних занять (35 балів); – оцінка за виконання ІНДЗ (15 балів) – оцінка за іспит (50 балів)</p>

7. Політика курсу

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове, тому засвоєння пропущеної теми з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно до вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання завдань із теми. Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій.

Максимальний бал, який студент може отримати за всіма видами контролю (включаючи іспит) – 100 балів. Студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, індивідуально-дослідні завдання, завдання підсумкового контролю. Вважається шахрайством дозволяти іншим копіювати вашу роботу, використання шпаргалок, копіювання іншого тесту, підглядання в роботу іншого студента, списування, використання підручника, зошита чи мобільного телефону під час написання підсумкової роботи чи захисту індивідуального-дослідного завдання.

Оцінка студента формується таким чином:

1. Робота на практичних заняттях – максимально 35 балів за всі практичні заняття.
2. Виконання ІНДЗ – максимально 15 балів.
3. Складання іспиту – 50 балів.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Дорошенко Т. М., Мацько В. В. Теорія та методика ФЕМУ. Кременчук, 2019. URL: <http://www.pu.org.ua/%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D1%83%D1%8F%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%8C.pdf>

2. Зайцева Л. І. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку: **Програма обов'язкової навчальної дисципліни підготовки бакалавра.** Бердянськ, 2019. 8 с. URL: <http://museum.bdpu.org:8080/bitstream/123456789/2885/1/Teoriya%20ta%20metodyka%20formuvannya%20elementarnykh%20matematychnykh%20uyavlen%20u%20ditey%20doshkilnoho%20viku%20DO%202019.pdf>

3. Іщенко Л. В. Педагогічні технології супроводження процесу формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку. Умань, 2013 URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/1267/1/%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%81%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%20%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D1%83%D1%8F%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%8C.pdf>

4. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1086/3/%D0%9A%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D1%88%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9B.%20%D0%9C.%2C%20%D0%96%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9E.%20%D0%90.%20%D0%9F>

[%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97%20%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B8%20%D1%83%20%D1%81%D1%85%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%85%20%D1%96%20%D1%82%D0%B0%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D1%86%D1%8F%D1%85%20%20.pdf](https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf)

5. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf

6. Програми розвитку дітей дошкільного віку. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>.

7. Щербаківа К.Й. Методика формування елементів математики у дошкільників / К.Й. Щербаківа. – К.: В-во Європейського університету, 2011. – 262 с. URL: https://d-learn.pnu.edu.ua/data/users/56/import/sherbakova_k_i_metodika_formuvannya_elementarnih_matematichn.pdf

Допоміжна:

8. Гладуш В. А., Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. Дніпропетровськ : 2014. 416 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/pedagogikavsh.pdf>

9. Барановська Л. В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібн. Київ : НАУ, 2015. 240 с.

10. Шабанова Ю.О. Системний підхід у вищій школі: підруч. для студ. магістратури. Дніпропетровськ : НГУ, 2014. – 120 с. URL: <http://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/108578/CD491.pdf?sequence=1>

11. Шаран О. В., Шаран В. Л. Використання алгоритмічного підходу у процесі вивчення курсу Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень. *Педагогіка вищої та середньої школи*, 2016, 47: 220-224.

Інформаційні ресурси:

12. «Методичні рекомендації до програми виховання та навчання дітей від двох до семи років «Дитина» URL: <http://nauch.com.ua/psihologiya/5477/index.html>

13. Базовий компонент дошкільної освіти URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-na-sajt-ostatochnij.pdf>

14. Закон України «Про дошкільну освіту» [URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>

Викладач: _____ професор кафедри дошкільної освіти Гнезділова К.М.

Підпис викладача на оригіналі документа